

IŠEIVIŲ DRAUGAS

LEIDŽIAMAS BRITANIJOS L.R.K. DARBINIKŲ SĄJUNGOS

16

Bellshill, 16 d. BALANDŽIO 1932 m.

PAMALDOS BUS.

Messende, 16 balandžio, šeštadienį, 6 val. vak. išpažintis, sekmadienį 2 val. pamaldos.

Prasideda vasaros laikas.

Ši sekmadienį 17 balandžio Britanijoje prasideda vasaros laikas. Tai, nepamirškite šeštadienio vakare gulti eidami laikrodžius pavaryti viena valanda pirmyn.

ĮVAIRIOS ŽINIOS.

X Amerikos J. V. mokyklose perėtais metais mokėsi katalikų kolegijose 300 auklėtinių daugiau negu pirmiau.

X New Yorko katalikai policmonai, viso 6,500 vyrų, ėjo kartu prie šv. Komunijos šv. Patricko katedroj. Po tam turėjo bendrus pusryčius Astor viešbutyje. Juos sveikino kardinolas Hayes, miesto majoras Walker ir policijos viršininkas Mulrooney.

X Paryžiaus kardinolas arkiv. Verdier leido užtraukti paskolą £160,000 svarų ir pastatyt 60 naujų bažnyčių. Katalikai Paryžiuje smarkiai plečiasi ir veikia.

X Meksikos prezidentas Ortiz Rubio vėl sulaužė šalies konstituciją, sudarytą 1917 m., atimdamas katalikų mokyklų mokytojams teisę dėstyti privatinėse mokyklose įvairius mokslus. Ir privatinėse katalikų mokyklose turį but bedieviai mokytojai. Kultūrinė kova už sąžinės laisvę tęsiasi toliau. Bedieviai nori katalikus pavergti.

X Belgijos karalienė, 20 vyskupų ir apie 30,600 maldininkų aplankė iškilmingoj eisenoj Puy (Francijoje) katedrą šv. Panelės Apreiškimo dieną, kad įgijus visuotinus atlydus.

X Į Eucharistinį Kongresą Dublinan atvyks visos Airijos miestų majorai ir dalyvaus pabaigos eisenoj birž, 26 d.

X Greikijoje susikulė du kariniai orlaiviai 1,500 pėdų aukštumoje. Lakunai žuvo.

X Romos Universitetas įgijo vienuolika naujų romų. Priims didesnį studentų skaičių.

X Vakarų Makedonijoje žmonės badauja.

X J. Amerikos valstybėse kas metai žmonės išleidžia gydytojams ir vaistams £143 milijonus svarų.

X Japonai užsakė Vokietijoje didelę daugybę spygliuotų vielų, aišku, ne taikos tikslams.

X Konstantinopolio susektas slaptas morfino fabrikėlis.

X Škotijos ukiainkams valdžia suteiks 1 milijoną svarų paskolos.

X Naujos Zelandijos katalikų arkivyskupas Redwood, 94 metų amžiaus senelis, išplaukė

Londonan. Iš čia vėliau važiuos į Euch. Kongresą Dublinan. Jis yra seniausias amžiumi vyskupas visame pasauly.

X Bolivija susikivirė su Paragvajumi už Chaco-Boreal žemes. Į pasienį traukiamos kariuomenės.

X Londone prasidėjusi keturių valstybių: Anglijos, Francijos, Italijos ir Vokietijos konferencija baigėsi labai neįdomiai. Kalbėtasi ir ieškota priemonių pagelbėti Padunojaus valstybėms. Ten grėšia vargas 50 milijonų žmonių. Bet didesės Valstybės nieko nesutarė. Kiekviena kitaip galvoja, butent, iš svetimos nelaimės sau pelno pasidaryti, gi kitiems kelius uždaryti.

X Lietuvos „Maistas“ perka du laivus Londone. Bekonus, sviestą, kiaušinius ir kitas prekes pristatys dabar pati Lietuva be tarpininkų.

X Vokietijoje sumažėjo bedarbių 97,000, bet dar pasiliko be darbo 6,031,000 žmonių.

X Graf Zeppelin perskrido Atlantiką 14-tą kartą laimingai. Balandžio 7 dieną pasiekė Brazilijos kraštus.

X Ispanijoje, Madride, socialistai su komunistais kovoja revolveriais ir peiliais. Pašautas vyras ir dvi moterys.

X Iš Rotterdamo į Londoną 230 mylių atlėkė olandų orlaivis į 75 minutes.

X Vienas Amerikonas noris nupirkti Duerer'io paveikslą „Ražančiaus šventė“ iš Strahow vienuolyno, Pragoje. Siulo £200,000 svarų.

X Vengrijoje streikuoja laikraščiai. Valdžia uždarė agitacinį socialistų laikraštį „Napszava“, kiti — užsistojo jį. Šalyje neramu.

X Indijos valdžia uždraudė Indijos Kongreso suvažiavimą. Kongresas nori išlaisvinti Indiją iš Anglij.

X Didžiausia pasaulyje katedra bus naujai statoma Liverpoolyje katalikų šventovė. Ji turės 233,000 ketvirtainių pėdų, taigi didesnė bus už šv. Petrų baziliką Romoje, kuri turi 227,069 ketr. pėdas.

X Irako armijos vadas gen. brig. Rowan—Robinson sužeistas. Kurdai jį pašovė. Gen. Robinson kurį laiką buvo Lietuvoje.

X Balandžio 11 dieną Edinburge pasibaigė garsi byla, tęsusi net 33 dienas. Joje buvo kaltinami 7 Glasgovo pramonininkai, kad sutvėrė dirbtinio šilko kompaniją apgaulingu būdu išviliojė iš žmonių daug pinigų. Kompanijos vedėjas Young nubaustas trimis metams kalėjimo, o kompanijos sekretorius šešiais mėnesiais. Kiti penki kompanijos vedėjai išteisinti. Nubaustieji padavė apeliaciją.

X Pietinėje Amerikoje Andų kalnuose buvo išsiveržę aštuoni vulkanai. Pelenų debesys siekė ne tik aplinkinius miestus, bet net ir

Argentinos sostinę Buenos Aires. Pelenai, su siera sumišę, buvo tokie kartūs kad žmonės negalėjo kvėpuoti. Kiek žmonių nukentėjo nuo vulkanų išsiveržimo, dar nežinoma. Dabar laikraščiai rašo, kad vulkanai aptilę.

X Amerikietis Lindbergas, negalėdamas savo plėšikų pagauto sunaus surasti, pagaliaus sutiko sumokėti jiems 50 tūkstančių dolerių. Piningus sumokėjo, bet vaiko negavo. Matomai, plėšikai pabugo, kad juos su tais piningais nesugautų, nes Lindbergas turėjo visus piningų numerius susižymėjęs.

X Balandžio 10 dieną įvyko antri rinkimai į Vokietijos prezidentus. Daugiausia balsų gavo prezidentas Hindenbergas. Tautinių socialistų, panašių į fašistus, vadas Hitleris ir gavo suvirš 13 milijonų balsų. Balsų skaitlius už komunistų kandidatą sumažėjo.

Neprotingai galvoja.

Kad draugijinis bei visuomeninis veikimas pasisektų, pirmiausia reiklingas susiklausimas, tvarka, disciplinos užlaikymas. Būtent tai užmirštama, iš draugijinio gyvenimo daugiau žalos tautai ir visuomenei padaroma, negu naudos. Praktiškiau kalbant, aš noriu pažymėti du negeistinius įvykius Glasgow ir Bellshill lietuvių kolonijose.

Glasgow'o lietuvių kolonijoje keletas žmonių, nepasitarę su pačia lietuvių visuomene su seniai gyvuojančiomis lietuvių draugijomis sumanė įsteigti Vilniaus Vadavimo Sąjungos skyrius. Tos Sąjungos tikslas geras, nors jos vadovybei kai kas — reikia matyti, ir nebe reikalo — kai ką prikiša. Vienok, pats Glasgow'o skyrius sutvertas ne taip, kaip reikėjo. Žmonės, kurie jį prisidėjo, retas tesirupina Vilniaus klausimu, jie ton draugijon dedasi arba kad jie negali į tilpli kitose draugijose vadovanti arba dėl asmeniškų užsispyrimų kuo nors nepatenkinti senųjų vadovybe.

Reikalinga atsiminti, kad V. V. Sąjunga turi tik vieną tikslą, Vilniaus vadavimą, o traukti ją į platesnią dirvą, reiškia tik konkurencija su kitomis draugijomis, nuo ko tik pasidaro žalos ne tik lietuviams išeiviams, bet ir bendrai mūsų tautai.

Prie Bellshill Sąjungos kuopos yra susitvėrusi jaunųjų sekcija, kuri nemažai veikia. Jona priklauso nemaž gražaus lietuvių jaunimo. Nemažonų tik, kad jona įsimaišė tokių jaunuolių kuriems nerupi draugijos, o kiti pašaliniai tikslai. Kuomet Sąjungos Centras kasmet rengia bendrą išvažiavimą, keletas jaunuolių sekcijos narių, kartu su kitataučiais, rengia savo ekskursiją. Tai aiškus dviveidiškumas. Balandžio 10 dieną Bellshill kuopos susirinkimas tu jų elgesį pasmerkė ir iš draugijos pašalino. Gerai ir padarė. Juo svaresnė draugija, tuo geriau. Tas pats.

I. Buteikis.

Pažanga.

(Pabaiga)

Pažiūrėkime, ar yra ko nors vertas jų priekaištas, kad Bažnyčia nepažangi. Visų pirma tikėjimo tiesose. Pastovios tiesos, dėsniai kaip tik yra pamatas kiekvienos organizacijos, bendruomenės. Tvirtas laikymasis tų tiesų išlaiko visą organizaciją vienybėje. Taigi Bažnyčia, turėdama kilnias pastovias tikėjimo tiesas, laikosi jomis, kaip ant tvirčiausio pamato ir nemano jų naikinti, bei keist, kaip to nori „pažangieji“.

Toliau, sakoma, kad Bažnyčia visokios pažangos priešininkė. Taip, čia yra dalis tiesos: Bažnyčia priešinasi tokiai pažangai, kuri iš žmogaus daro gyvulį. Sveikas ir doras pažangos Bažnyčia nuo pat senovės yra didžiausioji skleidėja. Ji steigė mokyklas nuo pirmųjų savo gyvavimo amžių. Universitetai gavo pradžia kat. Bažnyčioje. Kur tik plėtėsi katalikystė, ten kylo ir kultura ir civilizacija. Lankines tautas ji padarė civilizuotiems. Per visus amžius rasime garsių mokslo vyrų, kurie buvo arba kunigai, arba vienuoliai, arba giliai tikintys žmonės. Kas užlaikė senovės raštus ir meną, jei ne vienuolynai? Kiek mūsų laikais Bažnyčia daro pasauliui gera? Ji gausiomis savo misijomis daug užmirštų laukinių tautelių atveda į tikrąjį tikėjimo ir dorovės kelią ir išveda iš materialio skurdo. Laukinės tautos džiaugiasi gavusios kataliką misijonierių, bet kitos tautos graudžiai vaitoja slegiamos ir išnaudojamos tų, kurie save pažangiaisais laiko. Bažnyčios, kaip pažangos platintojos įrodymų galima prirašyti didžiausius toms. Gana yra pašvelgti į bažnyčios devyniolikos amžių gyvavimo istoriją, kad aiškiai pamatytume jos didžius nuopelnus. Kiek ji padarė gera ir pažangos per du tukstančių metų, tai jokia kita organizacija, nors ji save vadintų ir pažangiausia, to nebutų padariusi nė per dešimtis tukstančių metų. Ar gi galima įsivaizduoti pažangą toje bendruomenėje, iš kurios išsitumtas Dievas, kurioj viešpatauja kuno geiduliai? Kokia ten pažanga gali būti aiškiai parodo Prancūzijos revoliucija, kurios metu visokia pažanga buvo palaidota. Apie tai iškalbingai liudija šiandieninė žustanti Rusija, kurioj žengiamo į greitesnį tautos išžudymą, badu išmarinimą,

Užpuldinėjimas tikėjimo tiesų rodo, kad jos yra tikros tiesos, nes melagystės nera niekada taip griauamos, — jos pačios sugrius. Tuo tarpu kai kilnios nepajudinamos krikščionystės tiesos dangeliui blogavalių bei nedorų žmonių yra nepakenčiamos, juos smerkiančios. Todėl, žut but, norima jas panaikinti. Vertė tikėjimo tiesas per 19 šimtmečių, verčia šiandien ir vers ateity, tačiau jos, pastatytos ant tvirtos uolos, nė nejudą, net dar gražiau ir galingiau klesti. Tas pastovumas irgi rodo jų teisingumą.

Pildosi Kristaus žodžiai: „Tu Petras, ir ant tos uolos aš pastatysiu savo bažnyčią, ir pragaro vartai jos nenugalės“ (Mat. 16, 18). Ta bažnyčia išters ligi pasaulio pabaigos, nors daug vilyčių į ją bus taikoma, bet visos atšoks nuo jos, sužeis ir sunaikins pačius jų paleidėjus.

Brangus skaitytojau, tu neišsisuksi nuo priekaištų, daromų tikėjimo tiesoms išgriauti. Tave puls tie, kurie jau eina į pražutį, jie norės ir tave ten nuvesti. Bet tu buk drąsus, nesi-

duok suvedžioti. Visada drąsiai tokiems atrėk ir pasakyk, kad laikais Kristus—Amžinosios Tiesos žodžių ir jų laikydamasis niekad nesuklysi.

Mes privalome pažangą daryti ne pastovias tiesas naikindami, bet jas sekdami. Tikime, kad yra Dievas ir jis mumis davė įsakymus, todėl mes ženkime tų įsakymų keliu į šventumą, į tobulybę. Tih tuo keliu eidami pasieksime savo tikslą ir daug nuveiksime žmonijos gerovei.

A a, KUN. SAURUSAITIS,

Kun. Saurusaitis gimė 1854 metais birželio mėnesį Vilkaviškio parapijoje, Griebčių kaime, neturtingoj šeimoj. Jo tėvai turėjo vos tris margus prastatės žemės ir menkas trobas. Eidamas penktuosius savo amžiaus metus busimasis darbuotojas neteko tėvo, o dešimtuosius — motinos. Jo tėvas buvo apylinkėje plačiai žinomas savo gerumu ir sąžiningumu, o be to, buvo dar šiek tiek ir prasilavinęs — mokė sodžiaus vaikus. Jis pramokė kiek ir savo sūnų Petrą.

Mirus tėvai, Saurusaičiui atėjo sunkios dienos — reikėjo savimi pačiam pasirūpinti. Mąžytis Petras turėjo eiti pas ukiniakus tarnauti. Užsidirbęs kiek pinigų ir paugejęs, jis sumanė pasimokyti ko nors — pasarinko siuvėjomatą, savo tikslą pasiekė ir uždarbiavo keletą metų, vaikščioldamas iš sodžiaus į sodžių. Vėliau, giminaičio kun. Jono Saurusaičio padedamas, buvo nuvykęs Varšuvon pagilinti žinių ir grįžęs vėl į gimtąjį kraštą, apsigyveno Vilkavišky, atidarydamas čia savo siuvyklą. Pažinusieji pasakoja, kad Saurusaitis buvęs visai neblogas siuvėjas, turėjęs gerą vardą ir budavęs visuomet darbu užverstas. Nors gerokai uždirbdamas, tačiau pinigų neturėjęs. — Saurusaitis pinigų nekėsdavęs ir atiduodavęs kas likdavo nuo pragyvenimo tiems, kurie jų buvę labiau reikalingi.

Čia reikia pabrėžti vieną Saurusaičio ypatybę — mėgimą mokslo. Užimtas darbu, siudamas, susirasdamas jis sau laiko valandėlę ir įnikdavo skaityti, mokyti ir buvo susidaręs net žmonišką tais laikais knygynėlį.

Vilkavišky Saurusaitis pragyveno iki 1884 metų. Tais metais jis išvyko Amerikon. Kodėl Saurusaitis paliko savo kraštą, pasakyti sunku. Turbut, nepakentė rusiškos, tuo kartu visur viešpatovusios dvasios, o gal suviliojo jį laimė, kurios trokšdamas ne vienas iškeliavo iš Lietuvos. Faktas tikslai — Saurusaitis atsidarė Senadory, Amerikoje, ir vėl siuvo.

Tačiau dabar jo svajonė tapti dvasišku realizuojasi. Kun. Končisai padedant, jis įstojo novicijumą į Redemptoristų misijonierių vienuolyną Annapoly. Pasibažystęs savo gabumais ir noru mokyti, buvo išskirtas iš kitų tarpo ir išsiųstas į North East Pensylvanijos klasinę gimnaziją, kur per ketverius metus baigė šešias klases. 1889 metais buvo įvilkas į vienuolė drabužius, paskui Hchesterį studijavo filosofiją ir teologiją ir į jan 1895 metais (budamas 41 metų amžiaus) buvo išvėstas į kunigus.

Kun. Saurusaitis buvo manęs buti misijonieriumi. Šiam darbu jis ruošėsi atsidėjęs. Tačiau išvykti į laukinius kraštus jam neteko. Bedirbdamas Naujorhe prie deky bažnyčios, pamatė, kad jis reikalingas ir saviems, tiems patiems lietuviams, kaip ir jis. Norėdamas pasiaukoti vien lietuvių labui,

1898 metais išgavo iš redemptoristų vyresniojo Romoje leidimą sekuliarizuotis ir eiti paprasto kunigo pareigas. 1898 metais paėmė savo žinion šv. Juozapo lietuvių parapiją Waterbury ir išbuvo čia iki 1919 metų.

Bekunigaudamas Saurusaitis visą energiją kibo į visuomeninį darbą. Matydamas, kad vietinė bažnytėlė mažytė ir ankšta, sumanė pastatyti savo žmonėms bažnyčią kaip reikiant ir sumanymą įvykdė — graži, murinė lietuvių šv. Juozapo parapijos bažnyčia Waterbury, tai je darbo vaisius. Senąją medinę bažnytėlę jis perdirbo į mokyklą. Tos mokyklos mokytojais jis pakvietė šešias vienuoles prancuzes, nes lietuvių mokytojų nebuvo. Mokyklą lankė daugiau kaip 300 vaikų. Mokytojos prancuzės buvo pramokusios lietuviškai.

Dar budamas klieriku, kun. Saurusaitis pastebėjo, kad žmonėms labai truksta dvasinio turinio literatūros. Jau tuomet, rasdamas laisvo laiko, paruošė spaudai keletą tikiybinių turinio knygelijų. Rupintis dvasine literatūra jis nesiliovė ir vėliau — šiam tikslui buvo skyręs nemažą ir lėšų. Čia reikia paminėti keletą jo darbų — „Apaštalytės maldos statutas“, „Vienuolinė luoma“, „Taakiaji komuaria“, „Lietuviška gramatika angliškoje kalboje“, „Hipnotizmo išaiškinimas“. Tačiau neperijodinė spauda jo nepatenkino. Tapęs klebonu Waterbury, pradėjo leisti savaitinį laikraštį „Rytą“ o vėliau mėnesinį „Bažnyčios tarną“ (šis paskutinysis buvo jo įsteigtos Amerikos lietuvių tarpe Maldos apaštalavimo draugijos organu). Matydamas, kad didžiausias jo brolių priešas, skurdo ir nelaimių priežastis yra svaiginamieji gėralai, jis pradėjo kiek galėdamas kovoti, skleisdamas blaivybės idėją žodžiu ir per spaudą. Tuo tikslu 1911 metais pradėjo leisti net mokslinį žurnalą „Šviesa“. Be to jis daug rašė kituose Amerikos lietuvių laikraščiuose, ypač „Žvaigždė“, ir kiek galėdamas juos rėmė morališkai ir materialiai.

1919 met. kun. Saurusaitis aplankė Nepriklausomą Lietuvą ir, grįžęs po kiek laiko į Ameriką, pastovios vietos tenai jau nebeturėjo, tačiau be darbo nebuvo. Jis visą laiką važinėjo po lietuvių kolonijas, laikydamas misijas ir visur skelbdamas abstinencijos idėją.

1929 metais Chicagoje kun. Saurusaitį ištiko didelė nelaimė. Per autobuos katastrofą buvo sunkiai sužeistas, nustojęs sąmonės, paskui nors ir pasveikęs, tačiau aiškaus proto jau nebeatgavo. Suprasdamas savo sunkią padėtį, užsispyrė grįžti į Lietuvą. Kelione pasirūpino kunigai marijonai, kurie jį sužeistą globojo. — darė jam palydovą, apmokėjo kelionę (savų pinigų neturėjo, viską buvo išleidęs savo tautiečių labui) ir dar ateičiai idėjo keletą metų dolerių. Palydovas, parvežęs jį 1930 m. į Lietuvą, įdavė Vilkaviškio prelatui. Paskui kun. Saurusaitis apsigyveno pas savo sesers dukterį Naujuose Kisiniškiuose, netoli Vilkaviškio. Ten pat jisai prieš mėnesį laiko ir mirė sulaukęs 78 metų amžiaus. Palaidotas buvo Vilkaviškio parapijos kapuose; ant jo kapo garbingam velionies atminimui Vilkaviško klebonas prel. M. Dabrila rengiasi pastatyti paminklą.

B a i s i ž m o g ž u d y s t ė

Kevo 24 dieną Moniškių km., netoli Seredžiaus, pil Ant. Banikonis, susipykęs su savo giminėmis revolverių nušovė savo žmoną,

svij Stelmoką ir pil. Steponavičių, be to, sta negyva uošvė Stelmokienė, kuri manoma mirusi iš išgąščio. Releverio šuviai taip pat buvo peršautas žydas Kaganas, kuris vežant į Kauno ligoninę mirė. Stelmokai ir Steponavičius buvo pasiturį ūkininkai, o piktadarys kanikonis buvo Serėdžiaus Jaiškanešys, Jis ats save taip pat persiėovė ir atvežtas į Kauno ligoninę. Byla perduota Kauno apygardos prokuraturai.

Anglija ir Velykos

Šiais 1932 m. kovo 16 d. Lordų Rūmų lordas Desborough paklausė valdžios, kada pradės Anglikonų bažnyčios prisilaikyti parlamento nustatytos Velykų dienos, butent pirmą sekmadienį po antrajai subatai balandžio mėnesyje. Tas įstatymas yra išleistas 1928 m. iki šiam laikui nepaisomas.

Į šį paklausimą atsakė anglikonų arkivyskupas, nurodydamas, kad Velykų dienos nustatymas priklauso bažnyčioms, ypač gi visuotiniai Katalikų Bažnyčiai, be kurios ritarimo negali but klausimas išriėstas. Tik šventasis Tėvas gali sudaryti sąlygas, kad visa krikėcionija švėstų Velykas naujai nustatoma diena.

Padarytas atėisaukimas į Popiežių. Šv. Tėvas pareiėškė per savo pasiuntinį Berne patingai Tautų Sąjungos Komisijai, kuriai atvesta kalendorius pataisyti, kad šv. Tėvas nemato užtektinai rimtų priežastų keisti nustatytą Bažnyčios tvarką ir visuotiną protį, šimtmečiais įsigalėjusį tautėse.

Nors tikėtasi atsakymo, bet kai kas spaudė ėmė urgzt, buk šv. Tėvas priešingas pažangai. Tą pažangą jie supranta kreivai ir grynai materialiai. Į jų užmetimus dailiai atsakė T. Mathias, O. F. M. „Catholic Times“ bal. 1 d. 1932 m.

Jis nurodo į Velykų svarbą liturginiuos bažnyčios metuose. Velykos, Kristaus Prisikėlimas, — svarbiausioji šventė. Toliau paduoda žinių kaip Velykų diena buvo skaitoma Apaėtalu laikuos ir vėliau.

Mažoji Azija laikėsi ilgą laiką šv. Jono p. toleruojamo paproėio švėsti Velykas kartu su žydų Velykomis, gi visas pasaulis prisilėkė kitų apaėtalu aiėskaus nusistatymo Kristaus Prikėlimą minėti ne per žydų Velykas.

Popiežius šv. Anicetas 160 metais bandė Velykas suvienodinti, bet nepavyko; gi Popiežius Viktoras 193 tą skirtingą paprotį pataikė. Bet vėl atsirado didelis priešingumas Egiptijos, Cilicijos ir Mesopotamijos bažnyčiose nustatytai Velykų tvarkai.

Šv. Atanasas, nurodydamas priežastis del to buvo suėauktą Visuotinoji Santarība Efeze 425 metais, nurodoį Arijaus klaidingą mokslą ir Velykų švenčių vienodumo reikalą.

Tiesa, Velykos visada buvo švėnėiamos sekmadienyje. Bet astronominiai metų apskaiėavimai tais laikais nebuvo tobuli. Pamaėu nustatytoji 21 kovo diena pavasario pradžiai pasikeitė ir užtat kai kuriais metais ne visur švėsta Velykos tą pat dieną. Visi jautė, kad reikia taisyti Kalendorių; bet niekas neėrijo. Kiekvieną šalis ėmė kitaip apskaiėiuoti liturginius metus; kitaip Roma, kitaip Aleksandrija, Vakarų tautos ėmė laikytis Romos apskaiėtavimų, rytai Aleksandrijos.

Taip sulaukta 16 šimtmeėio. Grigorius VIII paskelbė dekretą, sutvarkydamas kalen-

dorių, vasario 27, 1581 m., liepdamas klaidingą metų apskaiėavimą deėimėia dienų pataisyti sekanėiais metais, butent, kad nuo spalio 4 iki 15 dienos nebutų įskaitomos. Tuo budu popiežius Grigorius pataisė Julijaus Cezario Kalendoriaus klaidas.

Bet tai buvo „reformų“ laikai. Klaidatikiai, nors aiėskiai suprato popiežiaus patvarkymo naudą šiuo klausimu, bet nenorėdami popiežiui nuopelno pripaėinti, ilgai dar laikėsi klaidingo kalendoriaus ir klaidingo Velykų švenčių šventimo.

Anglija priėmė pataisytą kalendorių 1752 m., reiėkia, beveik po 203 metų, gi proėslavai tą padarė tik 1928 metais.

Dabar nustatytoji liturginė bažnyėioji vienybė — tai šimtmečių padaras, Esamai tvarkai pakeisti, be abejoj, reikėtų Visuotinos Bažnyčios saatarybos nutarimo, arba Popiežiaus aiėskaus ir visiems privalomo paskelbimo naujos tvarkos. Bet Bažnyčia nėr skubi panaėiais atvejais. Ji rimtai tiria paduodamas permainoms priežastis ir jei tos priežastys nėra gana svarbios, atideda tolesniam laikui, kai klausimas pilnai pribrėš tautose.

Londonas.

Federacijos Valdyba susirinko į pirmąjį savo posėdį bal. 10 d. ir oficialiai pasiskirstė pareigomis: pirmin. Jonas Lingis, kasininkai: A. Rudzevičius ir J. Sleznikas, sekretoriai: P. Bulaitis ir P. Kairys.

Buvo gana ilgokai tartasi, kokių priemonių imtis ir kaip geriausia butų pradėt savo klubo namą steigti. Pasireiėškė dvi mintys: a) perorganizuot esamą mūsų klubą taip, kad svetimieji neturėtų progos per jį užvaldyti busimų mus namų; ir b) steigti atskirą piniginę bendrovę, k. a. „Lithuanian Building Ass. Ltd.“ ar panaėiai.

Šiame posėdy nebuvo galima pilnai išsprėsti šio klausimo, neturint kai kurių svarbių legalių daviinių. Nutarta pasiterauti kokiomis sąlygomis ir kas norėtų mums paskolinti pinigų Klubui Namas statyt. Sekantis Valdybos posėdis bus bal. 24 d. po vakarinių pamaldų.

„Rutos“ Draugija davė apyskaitą iš buvusių išleistuvių kun. K. J. Matulaiėio Vokietijon su išleistuvėms buvo sujungta Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimas ir parapijos šventė — šv. Kazimiero šventė. Viso pajamų turėta £15:0:3 Iš atlikusių duota dovanėlė ligoniui Kun. K. J. Matulaiėiui £2:0:0. Tuo budu tą dieną dr jos kason gauta grynų: £2:8:7.

Be to, nutarta apmokėti pereinų metų užsilikusių nuo rugpiučio mėn. sąskaita £2:18:0½ Silvertowno lietuviai pageidauja turėti lietuvišką vakarėlį. Ko jie tikrai nori ir kokiomis sąlygomis, tai bus galima padaryti. Nutarta praėyt P. Bulaiėio susiėinoti su Silvertowno lietuviais ir jų airiu klebonu.

Each. Kongreso metu nenumatoma koki nors žymesni parengimai, nes tam laiko neturės ne vien sveėiai, bet ir mus artistai: sveėiai atvyksta viduryje savaitės, darbyme tyje. Nutarta birželio 29 d. vakarienės metu duot keliolika dainų ir pasveikinimų. „Rutos“ dr-ja nutarė surengti „Tėvo Dieną“ liepos 27 d. Vaikuėiai bus raginami priėmati tėvelio intenciją šv. Komuniją, klube padeklamuos, pašnekės ir galutinai bus vaikų balius.

Šv. Onos Dr-ja nutarė padėkot ligoniui kun. K. J. Matulaiėiui už ilgų metų globą ir

paramą ir nutarė pasiųst jam dovanėlę £10.

„Motinos Diena“ bus gegužės 29 d. motėdaro metinį savo išvaėiavimą į gražias vietas Užsisakyti automobilyj vietą galima pas p. O. Liudėiuvieneį ir p. M. Degesieneį.

Susirinkimai bal. 17 dieną bus pašelpinės „Vienybės“ Dr-jos susirinkimas, gi bal. 27 dieną Parapijos Klubo ir Federacijos Valdybos posėdis.

Rinkliava daroma visose lietuvių kolonijose Londone. Norima gauti bent £60 bažnytėlei išvalyti ir papuošt, Klebonas kun. K. Matulaitis dar eina per namus, praėydamas tam tikslui aukų.

Middlesbrough. Šėštadienį prieš Atvelykį į Middlesbrough ir South Bank atvyko kun. Kun. Sidaravičius. Žmonės jo laukė net nuo pat pietų, nors jis teatvykė tik tai apie penktą valandą. O South Banko kanauninkas tai jau „striokius darė“, kad per Atvelykį pasibaigiantį Velykinė išpaėintis, o kunigas teatvyksta į abi vieti vos tik tai šeštadienį po pietų. Tačiau lietuvių teesant ir vienoj ir antroj vietoj po 12-15 namų, kun. Sidaravičius, suskubo vienoj vietoj pabaigti šeštadienio vakarė, o kitoj sekmadienio rytą, tokiu budu ir „striokas“ pasibaigė.

Sekmadienį po pietų Middlesbrough Katedroje įvyko lietuviėki Miėsparai. Buvo šv. Sakramento Palaiminimas ir lietuviėskas pamokslas. Kadangi abi lietuvių kolonijos tėra atstu apie 2-3 kilometrus viena nuo kitos, tai lietuviai susirinko iš visur. Žmonės buvo labai patenkinti turėdami progos pasiklausyti lietuviėškų pamokinimų, kurių gan seniai jau nebuvo girdėję. Kun. Sidaravičius lankėsi po lietuvių namus ir kaip katruos paragino pasi naudoti gražia proga atlikti Velykinę. Nors keletas ir suspėjo pasprukti, bet buvo ir tokių į kuriuos paraginimas teigiamai paveikė.

Žmonių tarpe atsirado net nuomonė, kad reikia eiti pas „dėiakoną“ praėyti, kad lietuvis kunigas nuolatos apsigyventų Middlesbrough bet kun. Sidaraviėiui juos sudraudus, misija neįvyko.

Yorkėiro lietuviai, kaip ir kitų vietų yra paliesti bedarbės krizio. Maždaug apie treėdalis nebegauia nėkocio darbo. Priseina verstis visokiais budais, ypaė, kad jau ir valdžia pašalpas bedarbiams pradėda karpyti iš visų pusių. Lietuviėkoji buklė, senųjų tarpe yra gana stipri, bet jaunoji karta jau visai baigia skėsti angliėkose bangose.

Prie savųjų lietuvių kunigų žmonės jauėia didelį prisiriėimą. Taip autai palydėti kun. Sidaraviėių stotia susirinko burelis lietuvių. Traukiniui nubildėjus, dar ilgokai kiti stovėjo, lyg laukdami ar kartais tik nesugrįė.

Kun. Sidaravičius pravaėiuodamas aplankė ir garsų Yorko miestą. Gyventojų ten esama vos apie 85 tukstanėius. Senas saksų bei romėnų statytas miestas. Apsuptas iš visų pusių muro siena, kuri nuolat restauruojama ir palaikomas senoviėskasis stilius.

Didžiausias paminklas tai yra didelė Yorko Katedra. Ji yra st tyta katalikų gana toli dar prieš Henriko VIII protestantiėskas reformas. Parsekiojimo laikams siauėiant ir gražioji didelė katedra pateko į protestantų rankas. Katedra yra maiėyto stiliaus, kurs turi tendencijos į Gotiką. Žymiausioji dalis, tai yra didėiuliai gražiai paveikslais išmarginti langai. Altoriai nebėturi jau tos atrakcijos, kurią sudaro katalikų katedros. Jie atrodo

labai panašiai, kaip kad neseniai apiplėsti. Apart paprasto kryžiaus, poros liktorių ir keletos paveikslų net ir pats didysis altorius nieko daugiau nepasižymi.

Bendras įspūdis katedros daugiau panašus į muzėjų, negu į maldos namus. Kita Yorko garsenybė, tai „York Minster“ griuvėsiai, kurie sudaro ištisą eilę nedidelių archeologinių muzėjų.

Turistų į Yorką atvyksta neperdaugiau. Daug mažiau, negu kur nors į Pietų Prancūziją. Matyt brangios kelionės daugelį atbaido.

Bastunas.

Glasgow, sekmadienį, 10 balandžio Glasgowo Šk. L. K. Moterų draugijos, Blaivybės svetainėje, suuošė gražų koncertą su vaidinimu, dainomis, eilėmis ir t. t.

Pirmiausia Bl. dr. jos artistai suvaidino gražų, juokingą veikalėlį, 3jų aktų komediją: „Išdykėlė“. Veikalas parodo nemažas dabartinių Lietuvos inteligentų suktybės. (Žinoma visiems tai primesti negalima). Vienas jaunas vyrukas, susipažinęs su tula panele, pasisako ją mylės. Ji jam patiki, ir kad jis turėtų progą pas jos tėvus apsilankyti, – ji jduoda jam rankinį laikrodėlį, kad jis būk jį „radęs“ jai atneštų. Bet jis tą laikrodėlį užstato savo šeimininkei už maistą ir kambarį ir atvykęs pas ją aiškinasi, esąs tame nekaltas! Veikalas suvaidinta gerai ir gražiai. Žmonėms jis patiko.

Po vaidinimui p. lėš. Kalaukaitė ir Dalbokaite trimis atvėjais sudainavo. „Nuo tolužio teka upė“, „Kad aš bučia balandėlis“ ir „Sudiev mano žemelė“.

Grakauskas ir Juodišius irgi sudainavo dviem atvėjais: „Palangėj palangėj saulužė tėka“ ir „Kad noriu verkiu“. Paskiau dainavo po vieną.

P. lė. Kalaukaitė: „Eisiu į tėvynę“; jaunutė Bosytė: „Iškarto sunkiai užmigau“ (dėklm.); ir p. nia Grakauskienė: „Vai tu seni, seni“.

Bene geriausias už kitus visus veiksmus, buvo „čigonės apsilankymas“. Jis visus labai suįdomina ir pajukino.

Visos dainos kaip ir pats vaidinimas geras pavyko. Žmonės, kurių buvo prisirinkusi veik pilna svetainė, vaidinimu, dainomis ir visa kuo patenkinti budami, skrstėsi namon.

Vėliau buvo tos pačios Moterų draugijos susirinkimas.

Moterų draugijos valdyba, visiems artistams ir dainininkams, šį koncertą suruošti prisidėjusiems, ir jūn apsilankiusiems, nuoširdžiai dėkoja!

Raporteris.

Pranešimas

Sekmadienį 10 balandžio per įvykusį Parapijinės draugijos reikalų susirinkimą Bridgeton daly Glasgowo, League of the Cross svetainėje, išrinkta nauji kolektoriai parapijinės kolektai rinkti. Išrinkta dvi moteris, butent: P. nia Vasiuliauskienė, 487 Baltic street, ir p. Pociuvienė, 103 Main street.

Parapijinės Reikalų Vedėjas,
P. Vaičiulis.

Vieša padėka

Kubilių šeimyna, kurių mylima dukrelė ir sesutė, neseniai Glasgowo mirė, širdingai dėkoja Shottso ir Craigneuko lietuviams už vainikus ant velionies karsto,

-- Stakliškės, Alytaus apskr. Šioje apylinkėje po kaimus vežioja žydėliai silkes, kurias maino į pakulus arba skudurius. Tokius mainus daro daugiausia moteris, kurios ir yra jais patenkintos.

Nėra liudnesnio reginio, kaip jaunuolis su pakirstais sparnais, jau pradėjęs vergauti alkoholiui, nebetekęs idealizmo, nebemokąs svajoti.

Prof. F. Kemėsis.

KONCERTAS MOSENDE.

Šį sekmadienį 17 balandžio tuoj po pamaldų Mossendo bažnytinėje svetainėje Š. L. K. Moterų Draugijos Bellshill skyrius rengia gražų koncertą. Iš Glasgowo atvykę artistai atvaidins linksmą veikalą, kurio vardą sužinosite salėn atvykę. Be to Bellshill Sąjungos skyriaus jauni dainininkai padainuos gražių dainelių.

Įėjimas – sidabrinė auka

Kviečiame visus po pamaldų nepraeiti pro salę, tikimės, busite patenkinti.

Valdyba.

Šeimyniškas Vakaras.

Glasgow Blaivybės draugijos svetainėje 22 dieną Balandžio rengiamas linksmas šeimyniškas vakaras nuo 8 v. vak. iki 2 val. ryto. Šokis prasidės 11 val. vak.

Muzikantai grieš visokius šokius, kaip angliškų taip ir lietuviškų.

Laike vakarienės bus įvairių pamarginimų, duetų, solo ir kito ko.

Įėjimas: – Kaip paprastai.

Tat visi, jauni ir seni, prašome visus atsilankyti į mūsų vakarą, bus gardžios arbatos ir daugiau polkelių. Mes užtikriname, kad busite pilnai patenkinti.

Valdyba.

Kedakcijos antraštas

76 Main Street,

Bellshill, Lanarkshire

Scolland.

JOSEPH POTTS IR CO.
Hamilton Rd., Bellshill.

MOTORKARŲ INUOMOT IR LAIDOTUVIŲ RENGĖJAS.

Laidotuvėms turiu motorkarų arklinius vežimius.

Įstaiga atidara dieną ir naktį. Parduoda ir taiso motorkarius ir motorinius dviračius.

Visi darbai atliekami gerai prenamomis kainomis.

Telefonas: Bellshill 6.

GLASGOWO LIETUVIAMS.

JOHN HUGHES

Graborius ir laidotuvių vedėjas.

Patarnauju laidotuvėse

kuopuikiausia reikale.

Prašau atsisaukti, o mano darbu busite užganėdinti. Mano patarnavimas visuomet sąžiningas ir nebrangus.

Mano įstaigoje galėsite susikalbėti

avo kalba. aš turiu lietuvių kuris visuomet patarnaus kuogeriausia.

Mano įsteigos.

118 CROWN STREET, ir

112 GARNGAD ROAD.

TELEFONAS SOUTH 1304

Jeiturite Laidotuviu

ir jumis šiaip reikalinga auto

pasisamdyti kreiptie

r. ir J. Sherry.

Jų įstaigos yra šiose vietose

178 Quarry St. Hamilton

45 Park St. Motherwell.

Shieldmuir St, Craigneuk.

Mossend X, Mossend.

Prašome įstėmyti mūsų

įstaigų telefono numerius:

Hamilton 530, Motherwell 430

Craigneuko skyriui, Wishaw 2,

Mossendo skyriui, Bellshill 93.

JAMES KIRKLAND

PAMINKI DIRBĖJAS

Gražių stiprių ne
giomis kainomis

Įstaigos atdara
adienio vakarai

Prašome įstėmyti
telefono numerius:

Bellshill — 115

Motherwell — 96

DIRBTUVIŲ ADRESAI.

Airbles St, Motherwell

ir Bothwell Park Kapinėse

Bellshill

Skyrius Airbles Kapinėse.

LIETUVIŠKA KEPTUVE.

Senusia visam kotlande

Kepa Lietuviška duoną

Kas tik reikalauja pristatoma visur

Rašykite:

“Varpas, Bakery

31 Calder Road.

Mossend Bellshill